

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Himanen, S. (2019) Johdanto ja hankkeen lähtökohdat. Teoksessa Digitaalisen itseopiskeluympäristön kehittäminen : vanhustyön hoivahenkilöstön täydennyskoulutusvälineeksi (Toim. Himanen, S.). Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, Sarja B., s.10-12.

URL: <https://www.tamk.fi/-/digitaalisen-itseopiskeluympariston-kehittaminen-vanhustyon-hoivahenkiloston-taydennyskoulutusvalineeksi>

Johdanto ja hankkeen lähtökohdat

Sari Himanen

DIKI – Digitaalinen itseopiskelu keinona hoivatyössä voimaantumiseen ja asiakastyytyväisyyden lisäämiseen oli hanke, jota hallinnoi Keski-Suomen ELY-keskus. Hankerahoitus tuli Euroopan sosiaalirahaston Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto -ohjelmasta. Hanke kesti kaksi vuotta, 1.2.2017–31.1.2019.

Hankkeessa oli tarkoitus luoda digitaalinen itseopiskelumenetelmä henkilöstökoulutuksen välineeksi vanhusten hoivapalveluja tarjoavien palvelutalojen henkilökunnalle. Ajatuksena oli, että uudella mobiilikäyttöisellä interaktiivisella itseopiskelumenetelmällä koulutus kyetään viemään työpaikalle ja täten se on helposti koko henkilöstön saavutettavissa.

Hankeidea nousi halustamme tukea vanhustenhuollossa työskentelevän henkilöstön osaamista. Tarve henkilöstön täydennyskoulutukselle nousee myös lainsäädännöstä ja STM:n laatusuosituksista. Lisäksi mediassa on kuvattu haasteita, jotka liittyvät henkilöstön jaksamiseen, hoidon laatuun ja asiakastyytyväisyyteen.

Hankkeen toteuttajat

Hankkeen toteuttajana oli Tampereen ammattikorkeakoulu. Hankkeessa työskenteli terveys- ja sosiaalipalvelut yksiköstä viisi opettajaa, tietotekniikan asiantuntija tietohallintoyksiköstä ja projektikoordinaattori TAMKin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalveluista.

Hankkeen projektipäällikkö

- *hoitopedagogiikan yliopettaja Sari Himanen*

Hankkeen asiantuntijat

- *hoitotyön lehtori Riitta Nikkola*
- *hoitotyön lehtori Anne Mäenpää*

- *fysioterapian lehtori Hannu Järvinen*
- *terveydenhoitotyön opettaja Anna Aikasalo*
- *tietotekniikan asiantuntija Anna-Liisa Karjalainen*
- *projektikoordinaattori Helena Tirronen*

Hankkeen yhteistyökumppaneina oli viisi tamperelaista palvelutaloa; Pirkanmaan Senioripalvelut Oy:n palvelutalot Kaukaharju, Keinupuisto ja Kuusela, Koivupirtin säätiön palvelukoti Koivupirtti ja Tampereen Naisyhdistys ry:n Lahdensivun koti. Hankkeen loppuvaiheilla mukaan pilotointiin otettiin lisäksi Helsingin kaupungin Rudolfin palvelutalo.

Sovelluksen toteuttaminen kilpailutettiin hankkeen alussa. Toteuttajaksi valittiin tamperelainen internet-palveluita toimittava yritys, JJ-Net Group Oy.

Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet

Hankkeessa oli neljä päätavoitetta:

1. Suunnitella mobiilikäyttöinen pedagoginen ratkaisu henkilöstökoulutuksen välineeksi yhteistyössä ICT-alan organisaation kanssa.
2. Tukea hoivahenkilöstön osaamista, työssä jaksamista ja voimaantumista valitsemalla koulutussisällöiksi keskeisiä hoivatyöntekijöiden jokapäiväisessä asiakastyössä tarvitsemia tietoja ja taitoja.
3. Suunnitella opiskelumenetelmään vahvasti interaktiivisuutta painottava toimintalogiikka, joka edellyttää oppijalta aktiivisuutta ja stimuloi oppijan omaa oppimiseen johtavaa työskentelyä.
4. Lopullisena tavoitteena oli ikäihmisten kokeman hoivatyön laadun parantuminen.

Kaksivuotisen hankkeen toimenpiteillä pyrittiin vastaamaan neljään päätavoitteeseen.

1. Hankkeessa suunnitellun pedagogisen ICT-sovelluksen koodaus ostettiin palveluna ICT-alan organisaatiolta, tamperelaiselta JJ-Net Group Oy:ltä.
2. Itseopiskelumenetelmän sisältö suunniteltiin kirjallisuuteen perehtyen, aiempien hankkeiden tuloksia hyödyntäen ja kohderyhmän tarpeita tutkimalla.
3. Sovellukseen suunniteltiin pedagoginen interaktiivinen käyttöliittymä ja kirjallisesta oppimateriaalista muokattiin mobiililaitteeseen ja reflektioon perus-

tuvaan opiskelumenetelmään soveltuva informaation esitystapa.

4. Sovellusta testattiin kuudessa palvelutalossa. Noin 200 hoivatyöntekijää käytti sovellusta ja arvioi sen toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Hankkeella saavutetut tulokset

Hankkeen tuloksista hyötyivät palvelutalojen työntekijät, asiakkaat ja omistajat. Palvelutalojen henkilökunta sai mahdollisuuden osallistua täydennyskoulutukseen, joka oli helposti koko henkilöstön saavutettavissa. Menetelmä tuki samalla keski-ikäisen naisvaltaisen työvoiman tietoyhteiskuntavalmiuksia. Palvelutalojen henkilökunnan osaaminen vahvistui useilla osa-alueilla, sillä oppimistuloksissa havaittiin 10-15 % kasvu, kun verrattiin oppikokonaisuuksien alku- ja lopputietotestien tuloksia toisiinsa. Oppikokonaisuuksia suorittaneet henkilöt saivat lisäksi entistä paremmat valmiudet oman työnsä reflektointiin ja omien kehittymishaasteidensa tunnistamiseen, sillä pedagogisissa ratkaisuissa painotettiin näitä asioita.

Henkilökunnan parempi osaaminen heijastuu suoraan ikääntyneiden saamaan hoivaan ja kohteluun. Osaamisen vahvistumisen myötä voidaan olettaa, että vanhusten kokema hoivan laatu kohderyhmään kuuluvissa palvelutaloissa saattoi parantua jonkin verran.

Hankkeen tuottaman lopputuloksen myötä hoivapalveluja tuottavilla työnantajilla on helposti käyttöönotettava väline henkilöstön kehittämiseen. Sovellus sai alkuvaiheessa nimekseen Palko – Palveluasumisen laadun kehittämisen oppimisympäristö hoivahenkilöstölle. Hankkeen päätyttyä on sovellusta kehitetty edelleen ja kohderyhmää on laajennettu palvelutalojen lisäksi kotihoidon työntekijöihin. Uusi laajennettu ja viimeistelty digitaalinen sovellus on nimeltään CLAAVA –Koulutuksella laatua vanhustyöhön.

